

Se egen adresseliste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Erica Neby, 62 55 11 65

Frivillig vern av skog - forslag om utvidelse av Skasberget naturreservat i Grue kommune - anmodning om uttalelse

Skogvern etter naturmangfoldloven skal sikre et økologisk representativt og sammenhengende nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet i norske skogøkosystem. Andelen vernet skog i Norge har økt betraktelig de siste 20 årene, men fremdeles er dagens skogvern bare knapt halvparten av målet om 10 prosent skogvern som Stortinget har vedtatt. Når det gjelder vern av produktiv skog var ca. 3,5 prosent vernet i hele landet per desember 2018. All skog i det foreslåtte utvidelsesområdet av Skasberget naturreservat er produktiv skog.

Frivillig vern av skog innebærer at skogeiere tilbyr staten vern av sin skog. Miljøvernmyndighetene sørger for at det blir gjennomført naturfaglige registreringer for å kartlegge eventuelle verneverdier, og vurderer om de tilbudte områdene er av verneinteresse. Dersom dette er tilfelle, gjennomføres det forhandlinger med grunneiere om avgrensing av et eventuelt verneområde, om forskrifter som skal gjelde og om økonomisk erstatning for et eventuelt vern. Dersom grunneierne og staten kommer frem til en avtale, vil et verneforslag for området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldlovens bestemmelser.

Tilbud fra grunneierne og avtale med disse

Arealet som Skasberget naturreservat nå foreslås utvidet med ble opprinnelig tilbudt for frivillig vern i forbindelse med opprettelsesprosessen av Skasberget naturreservat, det vil si allerede i 2012. Basert på daværende tilgjengelige naturfaglige registreringer ble store deler av tilbudsområdet takket nei til, siden inngrepssituasjonen, alderen på skogen og funnene av arter tilsa at det var for lave verneverdier på dette arealet. I etterkant av opprettelsen av Skasberget naturreservat i 2016, ble det gjort en ny naturfaglig registrering av skogen i utvidelsesområdet, hvor en god del flere artsfunn ble registrert. De nye opplysningene, i tillegg til ekstra fokus på vern av store arealer med produktiv skog på høy bonitet i søndre Hedmark, førte til at vi nå foreslår en utvidelse av Skasberget naturreservat. Det må imidlertid påregnes noe restaureringsarbeid, først og fremst knyttet til den tette granskogen og grøftede myrer. Hogstarealene som ligger innenfor utvidelsesområdet er ikke plantet i etterkant av hogst.

Den nye naturfaglige rapporten konkluderte med at utvidelsesområdet er lokalt verneverdig, men at det finnes flere kjerneområder med høyere naturverdier. Disse naturverdiene er først og fremst

knyttet til gammel granskog, død ved, rik bakke og fuktskog. Av rødlistearter er det registrert gubbeskjegg (NT), blanknål (NT), sukkernål (NT), meldråpelav (VU) og grankransmusserong (EN).

Det vil bli gjennomført forhandlinger med de fire grunneierne i løpet av juni 2019, og avtalen om vern forventes å bli signert i løpet av høringsperioden.

Varsling om oppstart av verneprosess

I samsvar med naturmangfoldlovens saksbehandlingsregler ble det 29. mars 2019 varslet oppstart av prosessen med å utvide Skasberget naturreservat. Vi mottok 10 kommentarer til oppstartsvarselet:

1. Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard kunne ikke se at planen kommer i konflikt med registrerte forekomster av mineralske ressurser. Ut ifra foreliggende informasjon kunne de heller ikke se at planen medfører uttak av masser som vil omfattes av mineralloven.
2. Norsk organisasjon for terrengsykling (NOTS) sa at dagens verneforskrift for Skasberget naturreservat innebærer et forbud mot sykling på eksisterende stier. Ved en utvidelse av reservatet må et slikt forbud begrunnes.
3. Nord-Østerdal Kraftlag AS opplyste om at de ikke har nett i dette området.
4. Riksantikvaren viste til fylkeskommunens uttalelse.
5. Eidsiva Nett AS skrev at de har elektriske anlegg i området og at det er viktig at nødvendig drift, vedlikehold og fornyelse kan utføres. De påpeker også at tilknyttet bruk av motoriserte kjøretøy må tillates. Alt arbeid må kunne skje uten dispensasjonssøknad i forkant.
6. Statnett SF har ikke anlegg eller planer om anlegg i nærheten av området og hadde derfor ingen merknader.
7. Språkrådet hadde ingen merknader til den fortsatte bruken av *Skasberget naturreservat*.
8. NVE fant ingen konflikter knyttet til deres ansvarsområder.
9. Hedmark fylkeskommune hadde ingen merknader til verneforslaget.
10. Landbruksdirektoratet hadde et generelt innspill til alle verneprosesser som kort sagt gikk ut på at all landbruksvirksomhet må ivaretas i verneforskriftene.

Våre kommentarer til uttalelsene ovenfor

Angående sykling på eksisterende stier i reservatet så ønsker vi å presisere at dette er lov på stien Finnevegen og på Rognbakkmyrvegen som er markert på eksisterende vernekart. I det nye forslaget til verneforskrift har vi foreslått at sykling tillates på eksisterende stier, traktorveier og skogsbilveier som ikke går over myrer.

Når det gjelder elektriske anlegg og Eidsiva Netts uttalelse så har vi prøvd å kontakte dem for å få en avklaring av behovet for åpninger i verneforskriften knyttet til drift, vedlikehold og oppgradering av sambandsmasten med tilhørende luftlinje som de har i eksisterende reservat. Vi har foreslått noen nye punkter i forslaget til verneforskrift som åpner for drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg og motorisert ferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Vi har også tatt med at det *etter søknad* kan gis dispensasjon til nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende energi- og kraftanlegg. Det er ikke aktuelt å åpne for at det skal være direkte tillatt med motorisert ferdsel knyttet til planlagte tiltak slik som drift, vedlikehold og oppgraderingsarbeider på elektriske anlegg. Det sistnevnte skal ha blitt avklart på departementsnivå tidligere.

Verneforslaget

I samsvar med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven § 43 fremmer Fylkesmannen forslag om utvidelse av Skasberget naturreservat med ca. 1480 dekar. Totalarealet for reservatet vil da bli ca. 4180 dekar. Nærmere opplysninger om området går frem av vedlagt rapport og av kart som viser beliggenheten og avgrensningen av området. Utvidelsesområdet foreslås fredet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37.

Vedlagt følger også et forslag til revidert forskrift for hele Skasberget naturreservat. Forslaget er relativt lik eksisterende forskrift, men vi har oppdatert arealet og bestemmelser knyttet til større arrangementer, sykling, ridning og el-anlegg. Se alle endringene i vedlagt forskrift. Forslaget til forskrift innebærer i hovedsak at hogst av skogen i området, motorferdsel i utmark og nye tekniske inngrep som bygging av nye veier og oppføring av nye bygninger blir forbudt. Jakt, fangst, fiske, beiting, bærsanking, vedlikehold av el-anlegg og stier, sykling og ridning på stier og veier, samt uttransport av storvilt er foreslått tillatt i samsvar med gjeldende lovverk.

Fylkesmannen ber om eventuelle merknader til forslaget om utvidelse av Skasberget naturreservat, spesielt til den foreslåtte avgrensningen og den foreslåtte forskriften, **innen 23. juli 2019**.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Erica Neby
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:
Naturfaglig rapport
Uttalelser til oppstartsvarselet
Forslag til avgrensning
Forslag til verneforskrift
Adresseliste høring

Skasberget utvidelse

Referanse:

Haugan, R. 2017. Skasberget utvidelse. Naturverdier i forbindelse med forslag om Frivillig vern 2017. Oppdragsrapport for grunneiere i området. 19 s.

Referansedata

Fylke: Hedmark

Kommune: Grue

Kartblad: 2115 IV, Lunderseter

H.o.h.: 390-500 moh.

Areal: ca 1600 dekar

Prosjektilhørighet: Privat initiativ blant grunneiere

Inventør: Reidar Haugan

Dato feltregistrering: 20. juni 2017

Vegetasjonssone: Sørboreal 100%

Vegetasjonsseksjon: OC – overgangsseksjon

Sammendrag

Det foreligger tilbud om Frivillig vern av to arealer på til sammen ca 1600 dekar på henholdsvis sørvestsiden og nordøstsiden av Skasberget Naturreservat i Grue kommune. Omlag 1400 dekar produktiv skog inngår i forslaget. Forslaget omfatter arealer som ble utredet for vern av Bendiksen (2013), men som ikke ble inkludert i det endelige verneområdet. Rapporten omfatter en ny faglig vurdering av disse arealene.

Det er registrert 4 kjerneområder innenfor utvidelsesforslaget, et med verdi A, to med verdi B og et med verdi C i henhold til metodikken. Det ble funnet en del flere rødlistearter og indikatorarter i utvidelsesforslaget sammenliknet med reservatet. Dersom tilleggsarealene blir vernet vil reservatet fremstå som rikere og mer variert på grunn av at lavereliggende, mer produktiv og rikere skog inngår. Flere økologiske gradienter utvides betraktelig.

Utvidelsesforslaget gis en stjerne (*) på grunn av at det er registrert tildels betydelige naturkvaliteter innenfor arealene, men kan i henhold til metodikken ikke gis høyere verdi på grunn av at deler av området har hatt mye skogbruk inntil nylig. Generell verdsetting av områder i regionen er diskutert.

Tekstlige forkortelser i rapporten

SNR = Skasberget Naturreservat. USV = Utvidelsesforslag mot sørvest. UNØ = Utvidelsesforslag mot nordøst. NT = Nær truet (rødlistekategori). VU = Vulnerable/sårbar (rødlistekategori). EN = Endangered/ direkte truet (rødlistekategori).

Feltarbeid

Feltarbeidet ble utført 20. juni 2017. Det ble lagt vekt på områder med eldre skog innenfor utvidelsesforslagene. På forhånd ble skogbruksplanene i området og flybilder studert for å single ut områder som kunne være interessante, og som ble førende for befaringen. Selve SNR ble ikke befart.

Utvelgelse og Undersøkellesområde

Området inngår i arbeidet med frivillig vern av skog i regi av Miljødirektoratet. I forbindelse med en tidligere verneprosess, ble toppområdene på Skasberget vernet 25. november 2016, til sammen 2696 dekar (inkluderer myr). I denne verneprosessen ble større arealer både sørvest og nordøst for verneområdet (USV og UNØ) tilbydt som verneområde (ca 1600 dekar med til sammen ca 1400 dekar produktiv skog), men vernet endte opp med å ikke inkludere disse områdene. To kjerneområder som ble registrert av Bendiksen (2013) ble inkludert i reservatet, mens et tredje i nordøst ikke ble tatt inn i reservatet (Sjumann).

I forbindelse med at skogeierne i området på nytt fremmer forslag om vern av de delene som ikke ble vernet i 2016, er utvidelsesforslaget (USV og UNØ) befart med fokus på eldre skog i de områdene som Bendiksen sannsynligvis ikke prioriterte under befaring, dvs. områdene mellom veiene og reservatet på begge sider av Skasberget unntatt område helt i nordøst (se Bendiksen 2016).

Tidligere undersøkelser

Områdene på Skasberget ble først registrert som nøkkelbiotoper/hensynsområder av Løvdal (2001). Denne rapporten har ikke kart som viser avgrensningene, men områdene inngikk skogbruksplanene for Grue nordøst. Det ble registrert to hensynsområder som seinere inngikk i Skasberget naturreservat (55: *Skasberget SØ* og 56: *Skasberget*). I tillegg ble det registrert en restaureringsbiotop (84: *Skytresætra Nordvest*) som ligger sørvest for det som seinere ble vernet som reservat. Forvaltningsrådene innenfor hensynsområdene på Skasberget var *lukket hogst* med maksimalt uttak 50% av tømmervolumet, og at naturskogskvalitetene til en hver tid skulle sikres. I Skytresætra Nordvest var det biologiske rådet å spare biotopen helt urørt (Løvdal 2001). Disse tre områdene ble seinere å finne igjen kartfestet i naturbase, først i henhold til Bekken m.fl. (2005), deretter revidert av Gammemo m. fl. (2009), men beskrivelser og tiltak følger Løvdal (2001). Fremdeles (august 2017) ligger naturtypene på Skasberget i Naturbase med de samme anbefalte skjøtselstiltakene, mens forskriften hindrer all hogst (<https://lovdata.no/dokument/MV/forskrift/2016-11-25-1378?q=Skasberget>).

Bendiksen (2013) vurderte Skasberget i forbindelse med Frivillig vern. Innenfor utredningsområdet, som var større enn slik reservatet ble avgrenset, ble det beskrevet tre kjerneområder. To av disse er nærmest identisk med hensynsområdene hos Løvdal (2001), og naturtypene hos Bekken m. fl. (2005) og Gammelmo m. fl. (2009). De to områdene ligger på toppen av Skasberget. Det tredje kjerneområdet *Sjumann* lå nordøst i utredningsområdet for vern, og falt til slutt ut av vernet. Dette

kjerneområdet har ikke blitt lagt inn i naturbase som naturtype, og er derfor bare å finne i NaRIN-databasen (http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2012_Skasberget.pdf).

Sabima gjennomførte en kartleggingssamling i Grue i 2015. I den forbindelse ble Skasberget undersøkt av en rekke personer med inngående kunnskap om flere artsgrupper, og det foreligger artslistene som kan hentes ut fra Artskart. I denne forbindelsen ble områder i foreslått utvidelsesareal også inventert til en viss grad. Samlet sett må området sies å være et av de best kartlagte områdene i Grue for en del artsgrupper.

Beliggenhet

Området ligger i Grue-Finnskog, nordøst for nordenden av Skasen. Skasberget er et markert høgdedrag rett opp for Skasenden.

Naturgrunnlag

Topografi

Skasberget naturreservat (SNR) omfatter det høyeste åspartiet i den delen av Finnskogen som strekker seg mellom Skasen og Rotna mot nord og nordøst. Slake former som er nesten helt dekket av barskog karakteriserer dette landskapet, ispedd myrer og vann. Mens hele landskapet ellers har åser som ligger lavere enn 500 m.o.h., ligger storparten av SNR over 500 m.o.h. Høyeste punkt er 581 m.o.h. Foreslåtte utvidelsesarealer (som denne rapporten omhandler) ligger for det meste mellom 400 og 500 m.o.h. Arealene er vist på vedlagte kart.

Geologi

Berggrunnen i hele området består av næringsfattige grunnfjellsbergarter; diorittisk til granittisk gneis, migmatitt (NGU, berggrunn, nettdatabase).

Vegetasjonsgeografi

De foreslåtte utvidelsesarealene ligger hovedsakelig i sørboreal vegetasjonssone (>90%) og 100% i overgangsseksjon (OC).

Klima

USV har i hovedsak sørlige til sørvestlige eksposisjoner, mens UNØ har nordlige til nordøstlige eksposisjoner. Dette preger vegetasjonen vesentlig pga høyere luftfuktighet i UNØ. Denne siden har også jevnt over høyere markfuktighet pga. større tilgang på både rennende vann og kanskje høyere grunnvannstand.

Økologiske gradienter / variasjon

Ifølge Bendiksen (2013) er det er det liten økologisk variasjon langs fattig-rikgradienten, moderat langs en fuktiggradient. God variasjon mht. eksposisjonsforhold. Dette gjelder for hele det opprinnelige utredningsområdet som også omfatter USV og UNØ. SNR har trolig svært liten økologisk variasjon langs fattig-rikgradienten på grunn av at bare de fattigste toppområdene ble vernet.

Vegetasjon og treslagssammensetning

Gran er det helt dominerende treslaget, dernest furu og dunbjørk. Spredte forekomster av gråor, selje og rogn forekommer i UNØ. Innenfor SNR er det i all hovedsak fattige til svært fattige vegetasjonstyper (blåbærskog – bærlyngskog), samt fattig vegetasjon knyttet til myr. Fragmentarisk inngår småbregnegraskog i lier (Bendiksen 2013).

Bonitetsfordelingen i produktiv skog forteller mye om vegetasjonstyper og artsmangfold. Innenfor SNR er det betydelig lavere boniteter enn i utvidelsesforslagene samlet (USV+UNØ). Dette dokumenterer at det er betydelig større andel av rikere vegetasjonstyper i utvidelsesforslagene (Tabell 1).

Tabell 1: Boniteter fordelt på % av produktivt skogareal innenfor Skasberget Naturreservat (SNR) og Utvidelsesforslaget (USV+UNØ). Bonitet 8 tilsvare (som oftest) lavskog og røsslyng-blokkebærskog. Bærlyngskog forekommer oftest på bonitet 11-14. Blåbærskog ligger mellom bonitet 11 og 17. Småbregneskog og lågurtskog krever vanligvis bedre enn bonitet 17. Kilde: Grunneiernes skogbruksplaner.

Bonitet	SNR (% av 2375 dekar)	USV+UNØ (% av 1400 dekar)
8	0,5	0
11	31,5	4
14	42,5	21,2
17	24,8	61,8
20	0,7	13

UNØ har i hovedsak fuktig blåbærgraskog, ofte med mye innslag av grantorvmose i bunnsjiktet på grunn av høy fuktighet. Partier har småbregneskog og flekkvis lågurtskog (bl.a. med snerprørkvein og teiebær). Innslaget av bjørk er stort en del steder. Det er noen fuktige sig som stedvis utvider seg til fattig til svakt rik gran-bjørkesumpskog (bl.a. med slirestarr og engsnelle). Myrene er fattige men ikke ombrotrofe. De rikeste myrpartiene har noe starrvegetasjon, hovedsakelig med blåtopp, slåttestarr, flekkmarihånd og gråstarr.

USV har ganske bratte lier med fattig/tørr blåbærgraskog, som den dominerende typen. Det er noe innslag av småbregnegraskog.

Skogstruktur og påvirkning

Både innenfor USV og UNØ er skogen jevnt påvirket, og det har foregått skogbruksaktiviteter helt fram til nylig (rydding og hogst). Sentralt innenfor UNØ ligger en ganske ny hogstflate av en viss størrelse. Noen eldre og nyere kjøretraseer knytter driftsområder ned mot skogsbilveien. De fleste er i ferd med å gro igjen. De ulike teigene/eiendommene er nokså forskjellige med tanke på

påvirkningsgrad. I det store og hele er skogbildet preget av lang skogbrukshistorikk slik beskrevet av Bendiksen (2013), og det er gamle stubber etter hogst over alt. Eldre skog i området (hogstklasse 4-5, tildels også 3) har imidlertid aldri vært utsatt for tung maskinbruk og flatehogster. Skog som er eldre enn 50-60 år har bare hatt lettere marktrykk med traktor eller hest. I deler av UNØ er det ganske tett med gamle grøfter i skogen, spesielt rundt Stormyra. Mesteparten av disse grøftene er i ferd med å gro igjen. Lkeså er den søndre delen av Stormyra kraftig grøftet for mange år siden, og her er myra i ferd med å vokse til med kratt. Nordlige del av myra er intakt.

Hogstklassefordelingen forteller hvor mye eldre skog det finnes i området. Eldre skog omfatter hogstklassene 4 og 5. I tabell 2 er hogstklassefordelingen vist. 51,3 % av skogen er eldre skog i USV+UNØ mot 66% i SNR. Bildet vil endre seg innen få år, ved at det er mye skog i hogstklasse 3 i USV+UNØ som er på vei mot hogstklasse 4.

Tabell 2: Hogstklasser fordelt på % av produktivt skogareal innenfor Skasberget Naturreservat (SNR) og Utvidelsesforslaget (USV+UNØ). Kilde: Grunneiernes skogbruksplaner.

Hogstklasse	SNR (%)	USV+UNØ (%)
4 og 5	66	51,3
3	19,4	32,6
2	14,6	16,1
1	0	0

Kvaliteter knyttet til eldre skog finnes spesielt innenfor kjerneområdene. Se beskrivelsen av disse. Ellers er det ganske jevnt påvirket skog i ulike aldersklasser som mangler konsentrasjoner av liggende død ved og gamle trær.

Kjerneområder

Her listes informasjon om de avgrensede kjerneområdene innenfor området Skasberget Utvidelse. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet. Kjerneområdene supplerer Bendiksen (2013), og ett av dem er en utvidelse av hans kjerneområde 3.

1 Sjumann

Naturtype: Gammel barskog – Gammel granskog.

Areal: 85 dekar

BM-VERDI: B

Hoh: 400-460 moh.

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2012 av Egil Bendiksen, NINA, i forbindelse med frivillig vern av skog i regi av Direktoratet for naturforvaltning. Lokaliteten ble registrert av Reidar Haugan 20. juni 2017 for grunneiere i området i forbindelse med tilbud om utvidelse av Skasberget Naturreservat. Lokaliteten ble avgrenset på nytt, og denne avgrensningen erstatter tidligere registrering. Kjerneområde Sjumann slik Bendiksen (2013) avgrenset området ligger utenfor nåværende tilbud, men området er utvidet inn i tilbudsareal. Bilder fra lokaliteten: se sist i denne rapporten og Bendiksen (2013).

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger nordøst for Skasberget Naturreservat, nordøst for Skasenden og nord for den store innsjøen Skasen på Grue Finnskog. Området ligger ved en gammel plass som i dag ligger inne i eldre granskog. Det ligger ei gammel nedfallen løe i området, samt flere andre kulturspor (Bendiksen 2013). Området er utvidet sørover og østover (2017) for å omfatte ytterligere gammelskogsareal på høyere bonitet med kvaliteter knyttet til liggende død ved.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Opprinnelig areal har typisk lågurtgranskog med en del forekomster av død ved. En del typiske lågurtskogplanter ble registrert, samt at det forekommer noe osp og bjørk. Tilleggsareal registrert i 2017 har fragmenter av lågurtskog, men småbregneskog er mer dominerende. Området er mindre kulturpåvirket enn opprinnelig avgrensning. Området har spredt til mye liggende død ved med varierende dimensjoner, mest av nyere dato. I mindre dalgang er det frodig med forekomster av bl.a. skogbukne, teiebær og gråor.

Artsmangfold: På gamle graner vokser kattedotlav. Gubbeskjegg (NT) forekommer sparsomt. Bendiksen (2013) registrerte svartonekjuke (NT) på gammelt tømmer i nedfallen løe.

Del av helhetlig landskap: Det er lite rike skogtyper i dette landskapet som er dekket av sure grunnfjellsbergarter. Slike arealer er i stor grad utnyttet svært grundig og har opprinnelig vært benyttet til landbruk der det har vært mulig. I dag er det lite slik eldre skog igjen som ikke har blitt utnyttet ved hjelp av nye skogbruksmetoder, bl.a. på grunn av høy bonitet og lavere hogstmodenhetsalder enn fattigere skog. Dette er det eneste området innen både SNR og foreslått utvidelse som har lågurtskog og større areal med småbregneskog.

Verdivurdering: Området er verdifullt som et merkbart rikere område med annet og større artsmangfold enn i områdene omkring. Det vurderes til verdi B.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling.

2 Stormyra Ø

Naturtype: Gammel barskog – Gammel granskog.
BM-VERDI: B

Areal: 33 dekar
Hoh: 440-450 moh.

Innledning: Lokaliteten ble registrert av Reidar Haugan 20. juni 2017 for grunneiere i området i forbindelse med tilbud om utvidelse av Skasberget Naturreservat. Bilder fra lokaliteten: se sist i denne rapporten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger nordøst for Skasberget Naturreservat, nordøst for Skasenden og nord for den store innsjøen Skasen på Grue Finnskog. Området ligger rett øst for Stormyra.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området har blåbærgranskog med stort innslag av bjørk i ulike aldre, inkludert mye gammelbjørk med sår og andre vedstrukturer, høgstubber og død bjørk. Det høye bjørkeinnslaget er vanskelig å forklare, men minner i struktur om lauvsuksesjon i granskog lang tid etter brann. Det er stort spenn i alder på gran i området, noe som øker verdien. Innimellom finnes noen grantrær som har relativt høy alder.

Artsmangfold: På gamle graner vokser gubbeskjegg (NT) og sukkernål (NT). På bjørkegadd ble det registrert bl.a. dverggullnål og vortenål. Nærmere undersøkelse av dette elementet vil kunne avdekke flere knappenåls laver, også rødlistede.

Del av helhetlig landskap: Skogtypen er relativt sjelden i denne tilstanden. Det er ganske vanlig å finne grøftet sumpskog med større innslag bjørk, men dette er ikke sumpskog, og bjørka finnes som et suksesjonstrinn etter annen hendelse (inkludert en del hogst). Skogtypen er sjelden å finne med så stort innslag av grov, gammel, død og døende bjørk. Bendiksen (2013) beskriver områder med mye bjørk innenfor det som ble fredet som reservat (Bendiksen: kjerneområde 1), men det er usikkert om kvalitetene kan sammenliknes. Trolig ligger dette på dårligere bonitet siden det nevnes små dimensjoner, og dødvedstrukturer er ikke fremhevet.

Verdivurdering: Området er verdifullt som et sjeldent habitat i landskapet, Det ble registrert to nær truede arter. Det vurderes til verdi B.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling.

3 Stormyra S

Naturtype: Gammel barskog – Gammel granskog.

Areal: 47 dekar

BM-VERDI: A

Hoh: 410-430 moh.

Innledning: Lokaliteten ble registrert av Reidar Haugan 20. juni 2017 for grunneiere i området i forbindelse med tilbud om utvidelse av Skasberget Naturreservat.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger øst for Skasberget Naturreservat, nordøst for Skasenden og nord for den store innsjøen Skasen på Grue Finnskog. Området ligger mellom Skasberget gård og Stormyra.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området har typisk gammel, fuktig blåbærgranskog på god bonitet. Mye gran er grov og høyvokst. Spredt i området er det læger, mest av nyere dato, samt en del stående død gran. Bakkevegetasjonen er jevnt fuktig, og det renner en liten bekk i området. Nederst (øst) i området er det ei lita mellomrik myr omkranset av litt gran-bjørkesumpskog. I bestanden er det mange titalls granlegger med kattefotlav, kanskje over 100. Kattefotlav er en fuktighetskrevende art som er vanligere i oseaniske områder, og slike forekomster i innlandet er meget sjeldent. Meldråpelav (VU) ble også funnet på et grantre, og dette er også en mer kystbundet art som vokser mest typisk i kystgranskog.

Artsmangfold: I tillegg til kattefotlav og meldråpelav (VU) finnes det en del gubbeskjegg (NT). Gammelgranskål finnes på gamle granlegger. Langs bekkesig og lita myr er det noe rikere med bl.a. slirestarr, skogørkvein, slåttestarr og flekkmarihand.

Del av helhetlig landskap: Det er lite av denne typen gammel granskog igjen i landskapet, selv om det fremdeles kan finnes her og der. Denne fuktige utgaven er nok meget sjelden. I reservatet finnes ikke tilsvarende skog.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes til A (svært viktig) pga forekomsten av melldråpelav (truet art) og de store mengdene kattedotlav i gammel granskog. Disse forekomstene indikerer at andre spesialiserte arter forekommer, spesielt lav.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling.

4 Skytresætra NV

Naturtype: Gammel barskog – Gammel granskog.

Areal: 45 dekar

BM-VERDI: C

Hoh: 450-460 moh.

Innledning: Lokaliteten ble registrert av Løvdal (2001) som en nøkkelbiotop, seinere lagt inn i Naturbase (BN00070304). Lokaliteten ble registrert på nytt av Reidar Haugan 20. juni 2017 for grunneiere i området i forbindelse med tilbud om utvidelse av Skasberget Naturreservat. Grensene er ikke endret. Området ligger vest for veg som for det meste avgrenser utvidelsesforslaget, men eieren ønsket å få vurdert arealet i sammenheng med resten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området ligger vest for Skasberget Naturreservat, nordøst for Skasenden og nord for den store innsjøen Skasen på Grue Finnskog. Området ligger vest for veg som for det meste avgrenser utvidelsesforslaget mot sørvest, men eieren ønsket å få vurdert arealet i sammenheng med resten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Området har gammel granskog og barblandingskog som for det meste er tørr og fattig på bærlyngmark. Gran opptil 200 år. En liten bekk deler området i nord-sør-retning, og langs denne bekken er det noe svakt rikere granskog med blåbærskog og litt gran-bjørkesumpskog i blanding. Spredt med død ved. Se ellers Løvdal (2001) for utfyllende beskrivelse.

Artsmangfold: Gubbeskjegg (NT) ble registrert.

Del av helhetlig landskap: Gammel skog er det lite av i landskapet. Det er årsaken til at området ble registrert som restaureringsbiotop, seinere konvertert til nøkkelbiotop.

Verdivurdering: Området er fattig på fattige vegetasjonstyper. Kun gubbeskjegg ble registrert av rødlistearter. Området får verdi C.

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling.

Artsmangfold

Som tidligere sagt, er arts mangfoldet fattig, men likevel typisk for Finnskogen, og for store deler av sørlige deler av Hedmark. Historisk sett har Glomdalsregionen en svært lang og omfattende skogbrukshistorikk, noe som har ført til at mange rødlistearter som er mer eller mindre «fast inventar» i gammelskog i andre landsdeler er svært sjeldne eller fraværende i regionen. I tillegg dominerer sure grunnfjellsbergarter fullstendig.

Bendiksen (2013) listet noen få arter fra området, hvorav 4 var rødlistet. Av disse gikk duftskinn ut av rødlista i 2015. Dette er samtidig den beste indikatorarten blant vedboende sopp som er registrert i området sammen med svartsonekjuke (NT). Mangelen på rødlista sopparter på død ved er et bilde på historien.

Blant skorpelavene ble det gjort noen tildels overraskende funn. Et spennende miljø er gammel, fuktig granskog, hvor det ble funnet store mengder kattefotlav, samt en forekomst av meldråpelav (VU) (kjerneområde 3). Dette understreker de svakt suboseaniske trekkene ved floraen som Bendiksen (2013) også nevner i forbindelse med funn av kystkransemose. Eller var det mye spesielle dødvedstrukturer i kjerneområde 2, som ga livsmiljø for noen uvanlige knappenålslever (vortenål og dverggullnål). Både i de fuktige østvendte granskogsliene og i den bjørkeblanda blåbærgranskogen i kjerneområde 2 er det muligheter for ytterligere rødlistearter ved nærmere undersøkelser.

Ektomykorrhizaarten grankransmuserong (EN) ble funnet med ett fruktlegeme, tilfeldig på sterkt nedbrutt stubbe i blåbærgranskog dominert av etasjemose, hogstklasse 4, like ovenfor Skytterseterveien (Bendiksen 2013). Dette arealet er nå innlemmet i utvidelsesforslaget.

Lavarten blanknål ble funnet på en gjenstående gammel furugadd i yngre skog øst for kjerneområde 3. Dette er en av de østlige artene, i tillegg til f eks granstarr som er mer triviell, og okerbelteslørsopp.

En lengre liste av arter kan genereres fra Artskart, bl.a. en rekke mer eller mindre vanlige sopparter som ble funnet i forbindelse med SABIMA sitt kartleggingsseminar i 2015.

Tabell 3. Liste over rødlistearter og indikatorarter registrert innenfor forslaget til utvidelse av Skasberget Naturreservat. Rødlistestatus NT = nær truet, VU = sårbar, EN = direkte truet. Lite tall ved siden av nummer på kjerneområde betyr antall funn i kjerneområdet. Kun lite tall betyr funn utenfor kjerneområder. Alle funn ble gjort 20. juni 2017, bortsett fra funn av grankransmuserong, som ble gjort av Egil Bendiksen i utvidelsesforslag sørvest for naturreservatet (se Bendiksen 2013)..

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødlistestatus	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde nr.
Busk og bladlav	Alectoria sarmentosa	Gubbeskjegg	NT	Spredt til vanlig i eldre skog	1, 2, 3, 4
Skorpelav	Calicium denigratum	Blanknål	NT	1	1
	Chaenotheca brachypoda	dverggullnål		1	2 ₁
	Chaenotheca chlorella	Vortenål		2	2 ₂
	Chaenotheca subroscida	Sukkernål	NT	1	2 ₁
	Cliostomum leprosum	Melldråpelav	VU	1	3 ₁
	Felipes leucopellaeus	Kattefotlav		Vanlig i omr 3	1 ₁ , 3

Sopp Jordboende	Tricholoma dulciolens	Grankransmusserong	EN	1	1
Sopp vedboende	Cystostereum murraini	Duftskinn		1	3 ₁
	Pseudographis pinicola	Gammelgranskål		1	3 ₁

Avgrensning og arrondering

I Bendiksen (2013) sin vurdering av arrondering og avgrensning ble hele tilbudsområdet vurdert, og vurderinger gjort der ble gjort med utgangspunkt i dette arealet og ikke det arealet som til slutt ble vernet. Det anbefales å utvide reservatet med de to tilleggsarealene. Dette vil gi reservatet bedre arrondering på grunn av at det blir mer kvadratisk i utforming og omfatter større deler av berget i øst-vest retning. Dette reduserer kanteffekter ytterligere. I tillegg er det verdifullt å utvide noe med tilleggsarealer vest for veien på sørvestsiden, bl.a. for å inkludere kjerneområde 4. Avgrensningen vil omfatte skog i ulike aldersfaser på grunn av at det har foregått skogbruk i arealene, men det gjelder også for det allerede verna arealet (se f eks tabell 2). En avgrensning som går langs veiene er lett for alle å forholde seg til.

Andre inngrep

Diverse inngrep som hogst, traseer, grøfting etc. er beskrevet tidligere i rapporten. Andre inngrep er ikke registrert.

Vurdering og verdsetting

Bendiksen (2013) vurderte hele Skasberget til en-stjerners område (*). Det endelige reservatet omfatter toppområdene som har lavere boniteter enn de lavereliggende områdene. I verneområdet er også større deler av den rikeste skogen hogd og framstår som plantefelt i hogstklasse 2 og 3 i dag. Det kan være problematisk at hele utredningsområdet fikk * av Bendiksen (2013), og at kun de skinneste delene av området til slutt ble vernet.

I forbindelse med disse nye undersøkelsene er det vurdert og registrert adskillig høyere verdier i områdene som ikke ble med i vernet i 2015 enn det som var kjent. Dette skyldes først og fremst at det har fokusert på toppområdene og nesten ikke på de lavereliggende arealene, trolig i den formening at toppområdene er mindre interessante biologisk sett. All forskning viser at den fattigste skogen også er den minst artsrike, så det må være f eks gammelskogspreget som trekker inventører mot toppen av Skasberget, og at allerede kjente biologisk viktige områder gis prioritet. Ifølge Bendiksen (2013) ble befaringene utenfor toppområdet konsentrert til området Sjumann hvor Bendiksen sitt kjerneområde 3 ligger.

Utvidelsesarealene omfatter en betydelig forsterkning av reservatet av følgende grunner.

- De bidrar til et større sammenhengende vernet areal med en mer firkantet og forsterket arrondering.
- De økologiske gradientene forlenges og forsterkes i både sørvestvendt og nordøstvendt eksposisjon, i skogklimagradierten (tørr og fuktig skog), i rik-fattig-gradienten og produktivitets-gradienten (opp til G20 og på vegetasjonstyper som også omfatter større areal med småbregneskog og lågurtskog), og høyde-gradienten (380-581 moh i motsetning til reservatets 440-581 moh).
- Utvidelsesarealene omfatter fire kjerneområder med gammelskogsverdier og tildels forekomster av rødlistearter og gode indikatorarter. Dette er arealer som for det meste har blitt oversett i forbindelse med tidligere registreringer.
- Utvidelsesarealene inneholder gode populasjoner av rødlistearter som er registrert i Skasberget naturreservat (kun gubbeskjegg i hht rødlista 2015). I tillegg finnes rødlisteartene blanknål, sukkernål, meldråpelav og grankransmusserong i utvidelsesarealene.

Dagens kvaliteter må likevel sees i lys av at området tilhører en region med lavereliggende og lett tilgjengelig skog hvor påvirkningen har vært hard gjennom mange generasjoner (Bendiksen 2013). Dette er bl.a. årsaken til at det er vanskelig å finne rødlistearter på Finnskogen. Skasberget får en stjerne (*) i henhold til metodikken, men det hadde kanskje vært fornuftig å få lagt inn en regional vektning slik at det hadde vært mulig å justere opp verdien et hakk på grunn av regionale forhold. Metoden for verdsetting av mulige verneområder tar ikke høyde for regionalisering, og områder verdsettes likt uansett hvor i landet området ligger. Ved flere tilfeller har tilbudte områder i Glomdalsregionen blitt «nullet ut» de siste årene, og områdene har ikke gått videre i verneprosess etter faglig vurdering. Vernearealet er lavt i regionen, og vil fortsette å være det dersom områdene fortsatt blir vurdert like strengt. Det har tre årsaker.

1. Antallet potensielle verneområder er lavt på grunn av omfattende skogbruk på nærmest alt areal.
2. Viljen til å tilby områder til Frivillig vern er moderat på grunn av at områdene består av større skogeierdommer med lange skogbrukstradisjoner.
3. Områder som har blitt avvist som verneobjekt bli raskt hogd i etterkant. På nåværende tidspunkt er vi i en fase over store områder hvor all skog er i ferd med å bli behandlet etter «moderne» metoder. Andel arealer som aldri har blitt flatehogd går svært raskt nedover. Tidspunktet er kritisk for å i det hele tatt få vernet områder som har «naturskogspreget».

Ifølge Framstad et. al (2010) er det behov for flere verneområder i denne regionen pga at dekningsgraden er lav. I tillegg oppfyller de utredningsarealene ønsket om vern av områder med rødlistearter og viktige naturtyper. Framstad et. al (2017) påpeker bl.a. at Hedmark må prioritere vern av gammel granskog i lavlandet med særlig fokus på forekomster med verdi B/** eller bedre. Skasberget Utvidelse gir et supplement til verneområdene som ligger innenfor mangelanalysene.

Skasberget utvidelse (isolert sett) vurderes til å ha en stjerne (*). Dette skyldes at områdene har en del skog som er sterkt skogbrukspåvirka, både nytt og gammelt. I tillegg er det bl.a. funnet ganske få rødlistearter, frodige områder, treslagsvariasjon og naturskogsselementer. Imidlertid har utvidelsesforslaget fire kjerneområder med relativt store kvaliteter som ikke ble vurdert/registrert i forbindelse med forrige vurdering (Bendiksen 2013). Samlet sett er det også mulig at disse nyregistreringene kunne vært nok til å gi hele det opprinnelige utredningsområdet før vernet to stjerner.

Tabell 4: Kriterier og verdsetting for kjerneområde 1-4, samt for Skasberget Utvidelse samlet.

Kjerneområde	Urørt-het	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gml. bar-trær	Gml. løv-trær	Gml. edelløv-trær	Tre-slags-for-de-ling	Topo-grafisk varia-sjon	Vegeta-sjons-varia-sjon	Rikhet	Arter	Sørrelse	Arron-dering	Samlet vurdering
1 Sjumann	*	**	*	*	*	-	*	*	**	**	*	-	-	**
2 Stormyra Ø	*	**	*	*	**	-	*	*	*	*	**	-	-	**
3 Stormyra S	*	**	*	**	-	-	*	*	*	**	***	-	-	***
4 Skytre-sætra NV	**	*	*	**	-	-	*	*	*	*	*	-	-	*
Samlet vurdering	*	**	*	**	*	-	*	*	*	*	**	-	-	*

Referanser

Bekken, J., Kystvåg, E. K., Østmoe, E. R. og Wesenberg, J. 2005. *Naturtyper i Grue*. Naturtjenester AS.

Bendiksen, E. 2013. *Naturverdier for lokalitet Skasberget, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2012*. NaRIN faktaark. Biofokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2012_Skasberget.pdf.

Framstad, E. & Blindheim, T. 2010. *Naturfaglig evaluering av Frivilligvern-områder*. – NINA Rapport 534. 108 s. <http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/rapport/2010/534.pdf>.

Framstad, E., Blindheim, T., Erikstad, L., Thingstad, P.G., Storeid, S.-E. 2010. *Naturfaglig evaluering av norske verneområder*. – NINA Rapport 535. 214 s.

<http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/rapport/2010/535.pdf>.

Framstad, E. (red.), Blindheim, T., Granhus, A., Nowell, M. & Sverdrup-Thygeson, A. 2017. *Evaluering av norsk skogvern i 2016. Dekning av mål for skogvernet og behov for supplerende vern*. – NINA Rapport 1352. 149 s.

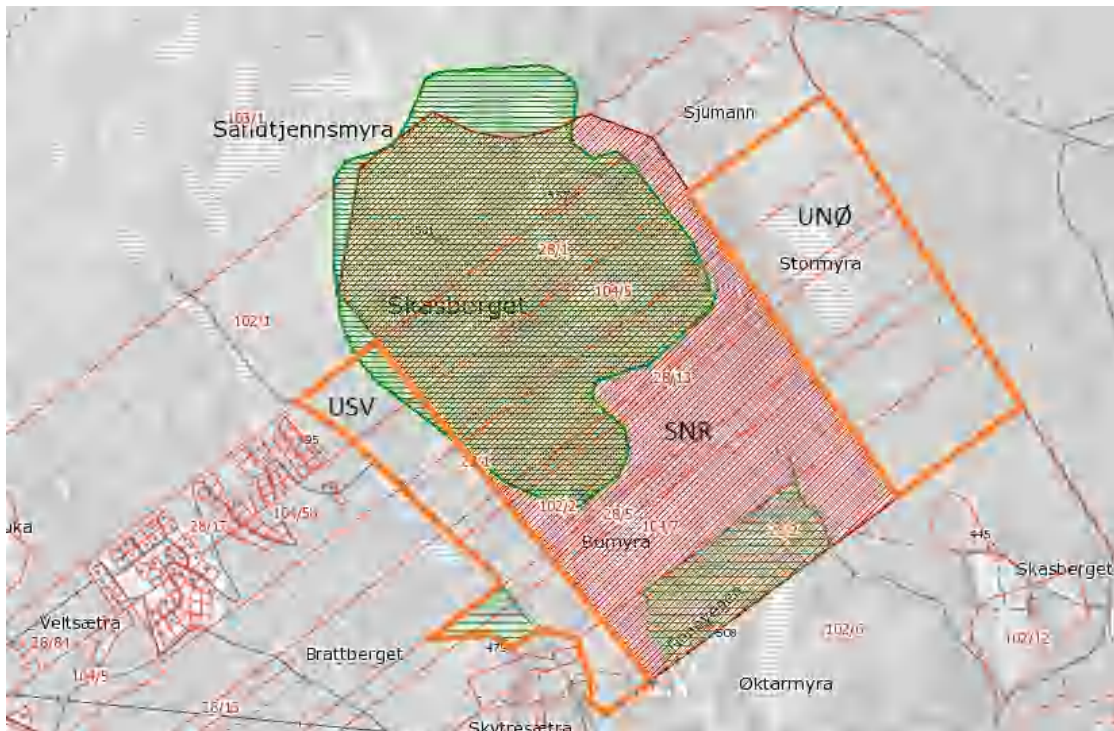
<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2441926/1352.pdf?sequence=4&isAllowed=y>.

Gammelmo, Ø., Blindheim, T., Klepsland, J, Lønnve, O.J., Olberg, S., Olsen, K.M. 2009. *Naturtypekartlegging i Grue kommune 2008*. Biofokus rapport 2009-1. 59 s.

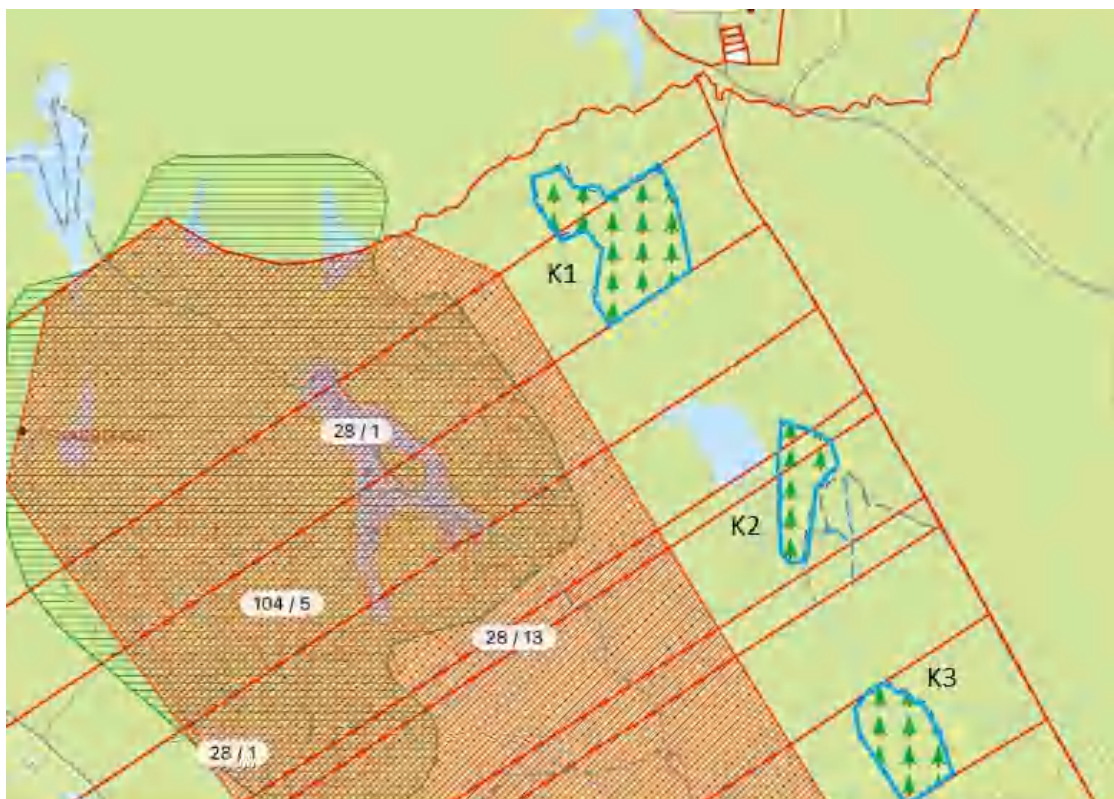
<http://lager.biofokus.no/biofokus-rapport/biofokusrapport2009-1.pdf>.

Løvdal, I. 2001. *Biologisk viktige områder på Grue Finnskog, Grue kommune*. Siste Sjanse-rapport 2001-1. 97 s. http://lager.biofokus.no/sis-rapport/sistesjanserapport_2001-1.pdf.

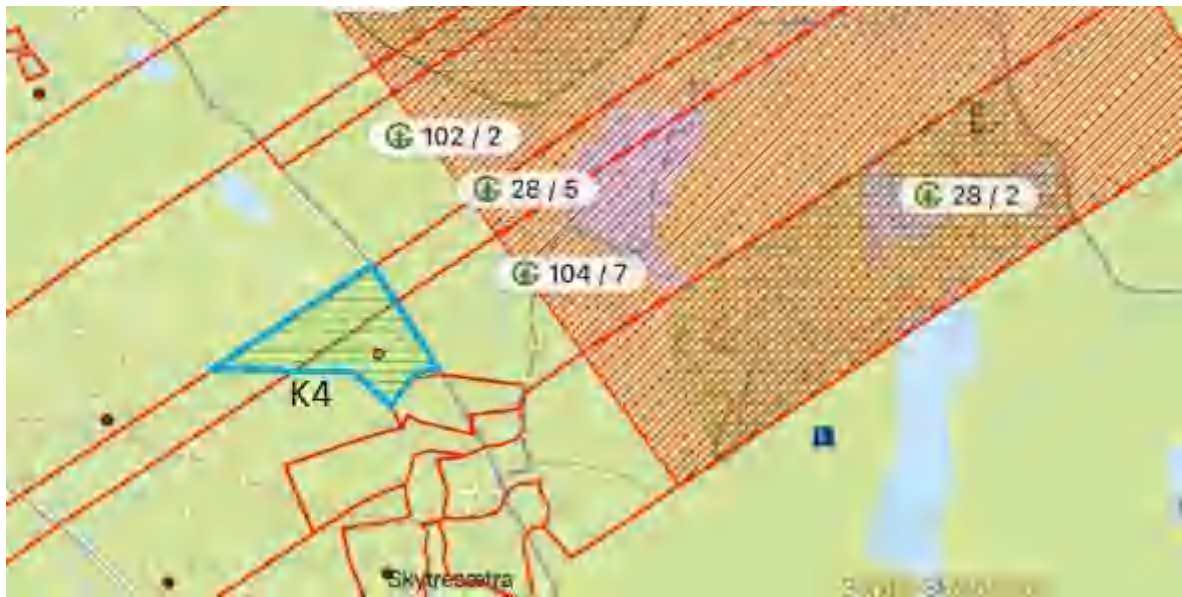
Vedlegg: Kart og bilder

Figur 1. Oversiktskart som viser utvidelsesarealene som tilbys til Frivillig vern. USV = utvidelsesareal i sørvest. UNØ = utvidelsesareal i nordøst. SNR = Skasberget naturreservat (skravert rødt). Grønnskavert område er naturtyper i Naturbase.

Figur 2. Kart som viser kjerneområde 1-3. Kjerneområde 1 (Sjømann) omfatter noe areal nord for utvidelsesforslaget.

Figur 3. Kart som viser kjertneområde 4.

Figur 4. Kjerneområde 1 - Sjumann

Figur 5. Kjerneområde 2 - Stormyra Ø.

Figur 6. Kjerneområde 3 – Stormyra S.

Figur 7. Kjerneområde 4 – Skytresætra NV

Figur 8. Kjerneområde 1: Sjumann. Rik blåbærskog til småbregneskog med død ved. Se Bendiksen (2013) for flere bilder fra kjerneområdet.

Figur 9. Kjerneområde 1: Sjumann. Død ved i ulike stadier.

Figur 10. Kjerneområde 2: Stormyra Ø. Blåbærgranskog med stort innslag av bjørk.

Figur 11. Kjerneområde 3: Stormyra S. Fuktig blåbærgranskog.

Figur 12. Kjerneområde 3: Stormyra S. Fuktig blåbærgranskog med gammel gran.

Figur 13. Kjerneområde 3: Stormyra S. På gran langs denne bekken vokser meldrøpelav.

Figur 14. Kjerneområde 4: Skytresætra NV. Bærlyngskog.

Se egen adresseliste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Erica Neby, 62 55 11 65

Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat

I forbindelse med ordningen frivillig vern av skog, har det kommet inn et tilbud fra fire grunneiere om å utvide Skasberget naturreservat med ca. 1480 dekar. Skasberget naturreservat ligger ca. 2 km nordøst for Skasen i Grue kommune.

Området ble naturfaglig kartlagt høsten 2012, men denne registreringen ble oppdatert i 2017. Området har lokale verneverdier ved å ha store arealer med gammel granskog i en region hvor dette er en mangelvare, i tillegg til en rekke registrerte rødlistearter i utvidelsesområdet som for eksempel meldråpelav (VU), svartsonekjuka (NT), blanknål (NT), gubbeskjegg (NT) og sukkernål (NT). Området har også mye yngre skog, og en må derfor påregne noe restaureringsarbeid for å veteranisere og optimalisere skogen, slik at høyere naturverdier kan oppnås.

Det gjøres med dette kjent at det settes i gang en prosess etter naturmangfoldlovens bestemmelser med sikte på å utvide Skasberget naturreservat. Fylkesmannen vil i løpet av våren 2019 utarbeide et konkret utvidelsesforslag med forslag til ny avgrensning av naturreservatet og forslag til bestemmelser for dette. Utvidelsesforslaget vil bli sendt til adressatene av dette brevet til uttalelse.

I et eventuelt utvidet reservat vil blant annet skogsdrift, motorferdsel og nybygging bli forbudt, mens oppkjøring av eksisterende skiløype, vedlikehold av eksisterende vei og elektriske anlegg, bær- og soppstaking, jakt, fangst og fiske, beiting og alminnelig ferdsel vil være tillatt.

Dersom det på dette tidspunktet er merknader til saken som Fylkesmannen bør ta hensyn til under utarbeidelsen av et konkret verneforslag, bes disse sendt til Fylkesmannen i Innlandet, Postboks 987, 2604 Lillehammer eller til e-post fminpost@fylkesmannen.no innen 1. mai 2019.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Erica Neby
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Kart

Kopi til:

Miljødirektoratet Postboks 5672 Sluppen 7485 TRONDHEIM

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Dato: 01.04.2019
Vår ref: 19/01863-2
Deres ref: 2019/8762

Uttalelse til frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat i Grue kommune

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 29. mars 2019.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og har et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i plansaker.

Om planen

Fylkesmannen i Innlandet har oversendt utvidelse av vern av Skasberget naturreservat på ca. 1480 dekar. Området har lokale verneverdier ved å ha store arealer med gammel granskog i en region hvor dette er mangelvare, og i tillegg en rekke registrerte rødlistearter.

Uttalelse fra DMF

DMF kan ikke se at planen kommer i konflikt med registrerte forekomster av mineralske ressurser. Ut ifra foreliggende informasjon kan vi heller ikke se at planen medfører uttak av masser som vil omfattes av mineralloven. DMF har på nåværende tidspunkt ingen merknader til varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat i Grue kommune.

Dersom ny kunnskap i framtiden viser at det fins viktige mineralske ressurser i verneområdet, må eventuell uttak av disse forekomstene vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle ut fra den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven §48. Den lyder: *'Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdige, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig'*.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Kristine Bye
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristine Bye

Mottakere:

Fylkesmannen i Innlandet

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Kopi til:

Fra: Neby, Erica[fmheena@fylkesmannen.no]

Dato: 8. apr 2019 08:15:00

Til: 'Vidar Gundersen (NOTS)'

Kopi: post@miljodir.no; NOTS vernearbeid

Tittel: SV: Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat - se egen adresseliste

Det er pnet for sykling p stien vist p vernekartet (Finnevegen), til informasjon. Men ja, vi skal se p hele forskriften p nytt ved en eventuell utvidelse.

Med vennlig hilsen

Erica Neby

seniorr◊dgiver

Fylkesmannen i Innlandet

Telefon: 62 55 11 65

Mobil: 409 20 465

E-post: fmheena@fylkesmannen.no

Web: www.fylkesmannen.no/in

Fra: Vidar Gundersen (NOTS) <vidar.gundersen@nots.no>

Sendt: Irdag 6. april 2019 18:27

Til: Neby, Erica <FMHEena@fylkesmannen.no>

Kopi: post@miljodir.no; NOTS vernearbeid <vernearbeid@nots.no>

Emne: Re: Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat - se egen adresseliste

Hei,

Et innspill fra NOTS, Norsk Organisasjon for Terrengsykling:

Dagens verneforskrift for Skasberget innebærer et forbud mot sykling p eksisterende stier.

Ved en utvidelse m behovet for et slik forbud begrunnes, eller sykling tillates.

On Fri, Mar 29, 2019 at 1:55 PM Neby, Erica <FMHEena@fylkesmannen.no> wrote:

Hei!

Vedlagt finner dere et varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat i Grue kommune.

Med vennlig hilsen

Erica Neby

seniorr◊dgiver

Fylkesmannen i Innlandet

Telefon: 62 55 11 65

Mobil: 409 20 465

E-post: fmheena@fylkesmannen.no

Web: www.fylkesmannen.no/in

--

Vidar Gundersen, tel. 975 61 924

Kontakt for ferdselsrettigheter i utmark og verneomrder

NOTS - Norsk organisasjon for terrengsykling

Fra: post@noknett.no[post@noknett.no]

Dato: 2. apr 2019 07:40:28

Til: Postmottak Fylkesmannen i Innlandet

Tittel: REFNR:79663 Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat - se egen adresseliste

Hei igjen.

Nord-Østerdal Kraftlag SA har ikke nett i denne kommunen og dermed ingen innsigelser til disse planene. Adresseliste kan med fordel oppdateres med tanke på dette.

Vennlig hilsen

Kai Ståle Holten, Plansjef

M 95 04 45 38

Nord-Østerdal Kraftlag SA
Tomtegata 8, N-2500 Tynset
www.noknett.no

-----Opprinnelig melding:-----

Fra: FMHEena@fylkesmannen.no

Sendt: 29.03.2019 13:55

Til: "post@miljodir.no" <post@miljodir.no>

Emne: Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat - se egen adresseliste

Hei! Vedlagt finner dere et varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat i Grue kommune. Med vennlig hilsen Erica Neby seniorrådgiver [Fylkesmannen i Innlandet] Telefon: Mobil: E-post: Web: 62 55 11 65 409 20 465 fmheena@fylkesmannen.no www.fylkesmannen.no/in

Fra: Smedstad, Ingrid[ingrid.smedstad@ra.no]

Dato: 3. apr 2019 13:37:37

Til: Postmottak Fylkesmannen i Innlandet

Kopi: 'postmottak@hedmark.org'

Tittel: Skasberget naturreservat - Varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av området - Kulturminner

Vi viser til melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av naturreservatet Skasberget i Grue kommune, Hedmark.

Fylkeskommunen er høringspart for kulturhistoriske interesser i slike saker. Vi viser derfor til kulturminneforvaltningen i Hedmark fylkeskommune.

Riksantikvaren behandler ikke saken.

Med vennlig hilsen

Ingrid Smedstad

Seniorrådgiver

Seksjon for Arealplanlegging og Regionalforvaltning

Riksantikvaren

Tlf.: +47 98202821

www.riksantikvaren.no

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Deres referanse
2019/8762

Saksbehandler
Jan Erik Engen

Vår referanse
17/00037-9

Dato
09.04.2019

EN - Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat

Vi viser til utsendt varsel den 29/3-2019 om oppstart av arbeid med verneplan for utvidelse av Skasberget naturreservat, nordøst for Skasen i Grue Kommune.

Eidsiva Nett (EN) har elektriske anlegg innenfor planområdet, og det er viktig å sikre at det kan utføres nødvendig drift, vedlikehold og fornyelse av anlegget/ene. Våre anlegg forsyner flere anlegg i og i nærheten av naturreservatet. Det er lavspentlinjer som vist på vedlagt kartskisse.

I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende energi- og nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre disse oppgavene. Dersom det er etablert luftledninger innenfor verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen.

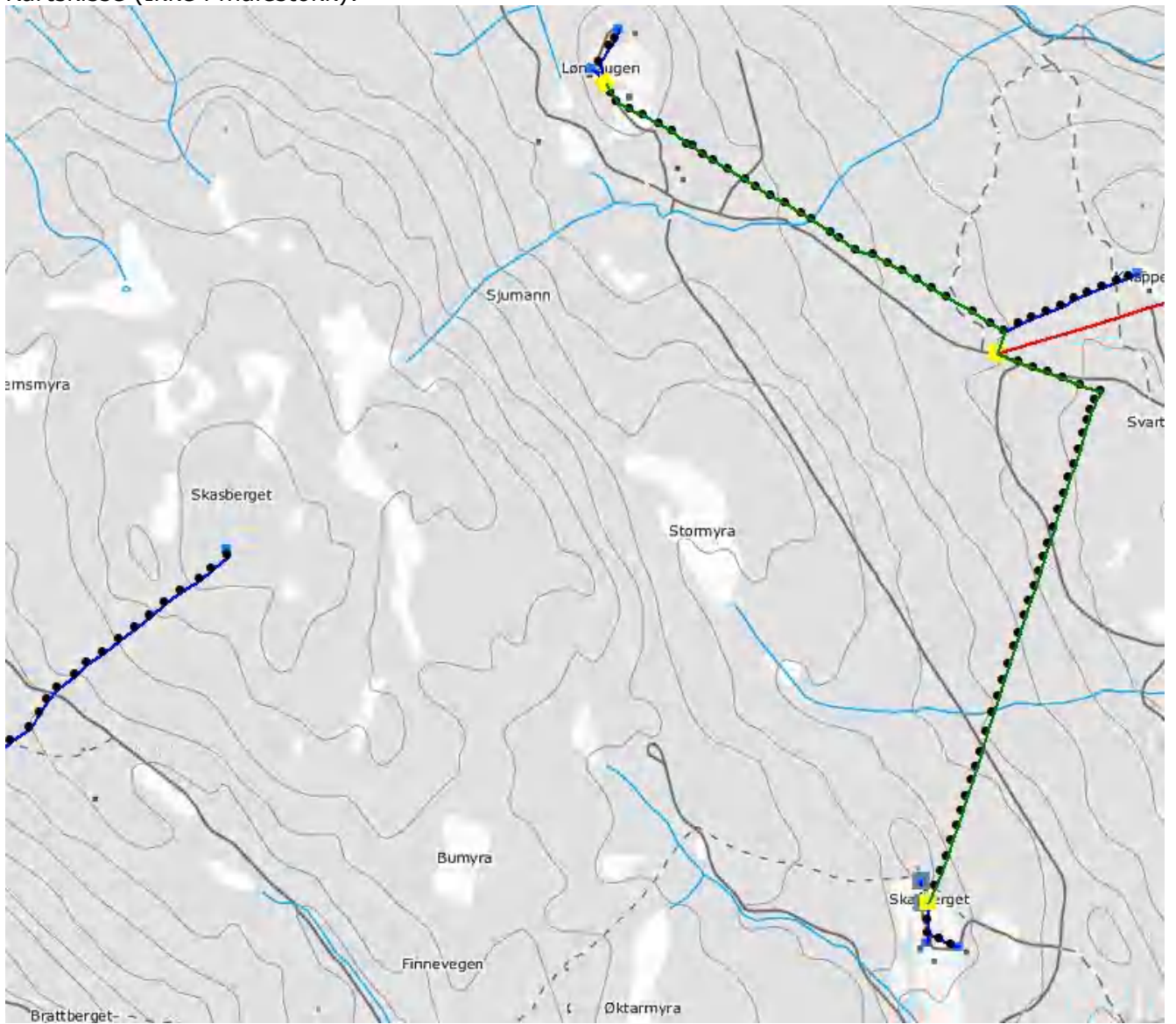
Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene. Skulle De ha behov for flere opplysninger eller De har spørsmål til oss, ber vi Dem ta kontakt.

Med vennlig hilsen
Eidsiva Nett AS

Jan Erik Engen
Planingeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kartskisse (Ikke i målestokk):

Fylkesmannen i Innlandet
Erica Neby

Deres ref.
2019/8762

Vår ref.
16/562-39/LLH

Dato
11.04.2019

Grue kommune – varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat – uttalelse

Vi har ingen merknader til at *Skasberget naturreservat* videreføres som navn på det utvidede verneområdet. Navnet er fortsatt dekkende for området.

Vennlig hilsen

Karl Henrik Steinsholt
administrasjonssjef

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:
Fylkesmannen i Innlandet

Kopi til:
Kartverket

FYLKESMANNEN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Erica Neby

Vår dato: 25.04.2019
Vår ref.: 201601878-6
Arkiv: 323
Deres dato: 29.03.2019
Deres ref.: 2019/8762

Saksbehandler:
Maria Sidelnikova

NVEs uttalelse til oppstartsvarsel om utvidelse av Skasberget naturreservat i Hedmark

Vi viser til oppstartsvarsel om utvidelse av Skasberget naturreservat mottatt 29.03.2019.

NVE har gjennomgått forslaget til utvidelse og finner ikke noen konflikter knyttet til våre ansvarsområder (energi- og kraftanlegg, målestasjoner og energiresurser).

Det er ikke noen eksisterende eller planlagte sentral- eller regionalnett i det foreslåtte området som NVE kjenner til. NVE har generelt ikke nettselskapenes planer for distribusjonsnett. Eidsiva Nett (v/Eidsiva Energi) og Statnett står på adresseliste og vi forutsetter at selskapene melder om sine behov.

Med hilsen

Fredrik Arnesen
seksjonssjef

Maria Sidelnikova
rådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

Olje- og energidepartementet
Statnett SF

Fylkesmannen I Innlandet
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Hamar, 06.05.2019

Deres ref: 2019/8762
Vår ref: Sak. nr. 16/11231 - 7
Saksbeh. Hanne Thingstadberget Tlf. 62 54 44 60/Tina Amundsen/Tore Lahn

Svar - Frivillig vern av skog - varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat - Grue kommune

Det vises til Deres oversendelse av 29.03.2019 med varsel om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat i Grue kommune. Arbeidet har sammenheng med prosessen med frivillig vern av skog, og i denne forbindelse har det kommet inn tilbud fra fire grunneiere om utvidelse av Skasberget naturreservat med ca. 1480 dekar. Frist for uttalelse er satt til 01.05.2019.

Planfaglige forhold

Fylkesdirektøren har ingen vesentlige planfaglige merknader til det varslede arbeidet for utvidelse av Skasberget naturreservat.

Kulturvernfaglige forhold

Fylkesdirektøren har ingen merknader til den foreslåtte utvidelsen av naturreservatet når det gjelder automatisk freda og nyere tids kulturminner.

Med vennlig hilsen

Fylkesdirektøren

BESØK: Parkgata 64, Hamar POST: Pb. 4404, Bedriftssenteret, 2325 HAMAR
TELEFON: 62 54 40 00 E-POST: postmottak@hedmark.org ORG.NR: 942 116 217

www.hedmark.org

Kristin Ryen Reithaug
ass. fylkessjef
Samferdsel, kulturminner og plan

Elisabeth Seip
kulturvernleder

Detta dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:
-Grue kommune

Fylkesmannen i Innlandet
Pb 987
2604 LILLEHAMMER
Erica Neby

Vår dato: 29.04.2019
Vår referanse: 19/20633 - 2
Deres dato: 29.03.2019
Deres referanse: 2019/8762

Innspill til melding om oppstart av verneprosess for utvidelse av Skasberget naturreservat i Grue kommune

Vi viser til deres brev av 29.03.2019 med varsel om oppstart av verneplanprosess for Skasberget naturreservat i Grue kommune.

Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Grundige områdebeskrivelser

Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer
- Traktorvei i forbindelse med jordbruk
- Støl/seterområde
- Beite
- Reindrift

Utforming av verneforskrift

Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må fylkesmannen vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene.

Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også

utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer.

For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Vi forutsetter at fylkesmannens landbruks- og reindriftsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Berit Lundamo
fung. seksjonssjef

Oda Andrea Stensrud Gundersen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Fylkesmannen i Innlandet

Pb 987

2604 LILLEHAMMER

Forslag til avgrensning av Skasberget naturreservat

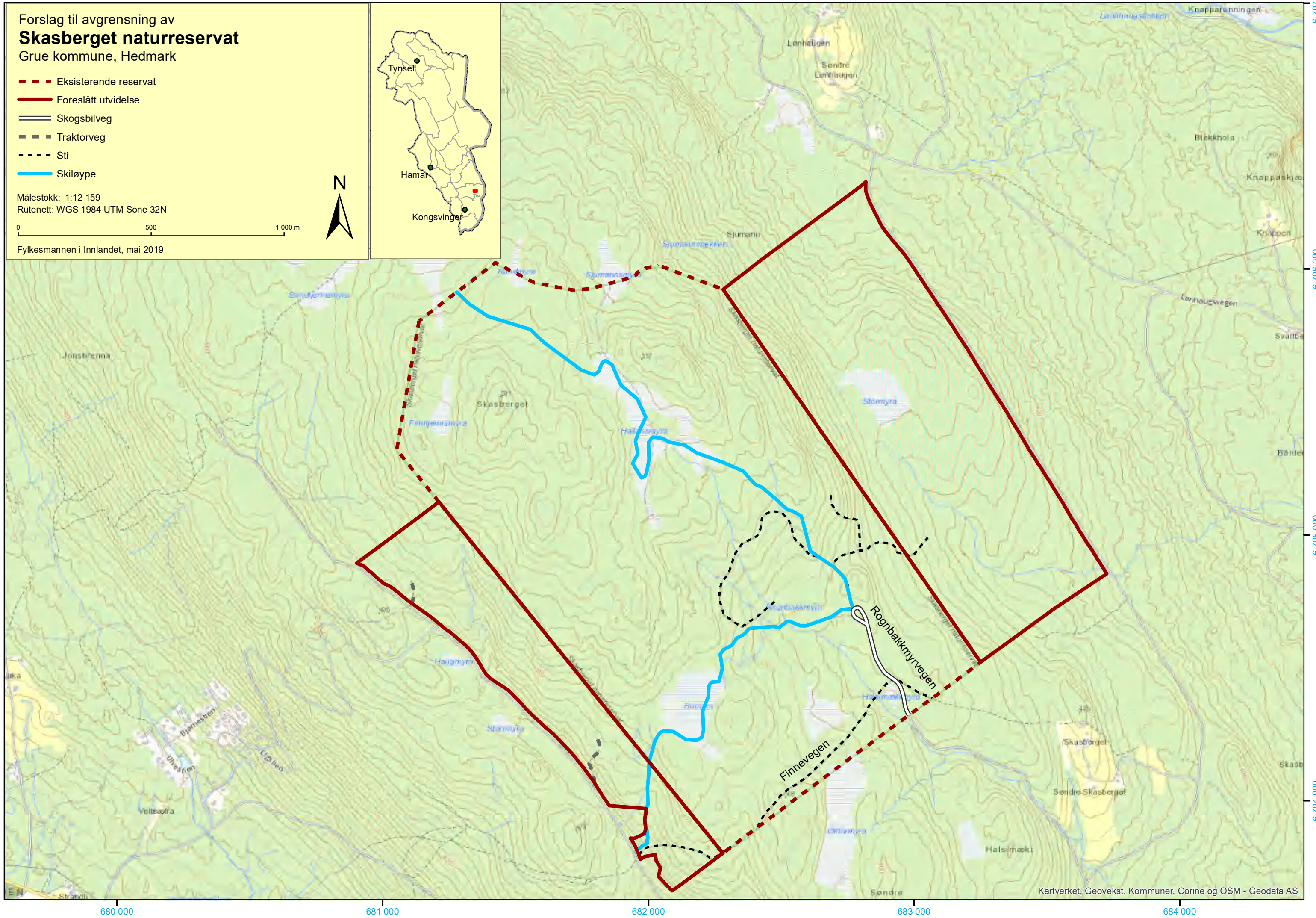
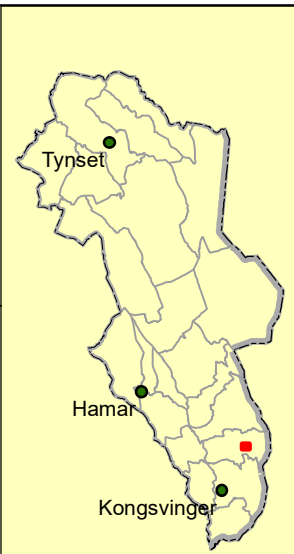
Grue kommune, Hedmark

- Eksisterende reservat
- Foreslått utvidelse
- Skogsbilveg
- - - Traktorveg
- - - Sti
- Skiløype

Målestokk: 1:12 159
Rutenett: WGS 1984 UTM Sone 32N

0 500 1 000 m

Fylkesmannen i Innlandet, mai 2019

Forskrift om vern av Skasberget naturreservat, Grue kommune, Hedmark

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare som økosystem et område med gammel barskog som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder kravfulle og truede plante-, sopp- og lavarter. Blåbærgranskog er den dominerende skogtypen i området som også har innslag av furu og bjørk. Myr og fuktmark dekker store arealer, i tillegg til ulike typer sumpskog.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Grue kommune: 28/1, 28/2, 28/3, 28/5, 28/13, 102/2, 104/5, 104/7.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 4180 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet XX. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Grue kommune, hos Fylkesmannen i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til ~~idrettsarrangementer eller~~ større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- f) Vedlikehold av Rognbakkmyrvegen og rydding inntil 6 meter fra veiens midtlinje.
- g) Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- h) ~~Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.~~

- h) Utsetting av saltsteiner.
- i) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og skiløyper som er vist på vernekartet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning er forbudt, unntatt på veier, traktorveier og stier vist på vernekartet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet før kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- e) Nødvendig motorferdsel ved oppkjøring av skiløyper i eksisterende løypetraseer som vist på vernekartet.
- f) Motorisert ferdsel på Rognbakkmyrvegen, jf. avmerket trasé på vernekartet.
- g) Sykling på Finnevegen og Rognbakkmyrvegen, jf. avmerket trase på vernekartet.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) ~~Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier og skiløyper som er vist på vernekartet.~~
- d) Forsiktig rydding av småbusker og kvist på elgposter i samband med storviltjakt.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende energi- og kraftanlegg.
- f) Oppsetting og vedlikehold av gjerder i forbindelse med beite.
- g) Forsvarets øvingsaktivitet.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 h, i og § 7 b, c, f og g.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 25. november 2016 nr. 1378 om vern av Skasberget naturreservat, Grue kommune, Hedmark.

Adresseliste høring Skasberget utvidelse

Navn

Erik Furulund
Arne Inngard Melby
Kjell Ivar Iversen
Jan Kveiland
AVINOR AS
Den Norske Turistforening
Direktoratet for mineralforvaltning
DNT Finnskogen og omegn
Eidsiva Energi
Forsvarsbygg
Forum for natur og friluftsliv - Hedmark
Friluftslivets fellesorganisasjon
Friluftsrådernes Landsforbund
Glommen Skog SA
Grue kommune
Hedmark Bonde- og Småbrukarlag
Hedmark Bondelag
Hedmark fylkeskommune
Hedmark Sau og Geit
Institutt for biovitenskap
Klosser Innovasjon AS
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kommunenes sentralforbund
Landbruksdirektoratet
Luftfartstilsynet
Miljødirektoratet
Natur og Ungdom
Naturhistorisk museum og botanisk hage
Naturvernforbundet i Hedmark
NHO Reiseliv Innlandet v/regionansvarlig
Nord-Østerdal Kraftlag SA
Norges Bondelag
Norges Geologiske Undersøkelser
Norges handicapforbund
Norges Idrettsforbund
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Norges jeger- og fiskerforbund - Hedmark
Norges Luftsportforbund
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Norges Miljøvernforbund
Norges Naturvernforbund
Norges Orienteringsforbund
Norges Skogeierforbund
Norges vassdrags- og energidirektorat
Norges vassdrags- og energidirektorat -Region øst
Norsk Biologforening
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norsk Botanisk Forening

Norsk institutt for naturforskning
Norsk Organisasjon for Terrengsykling
Norsk organisasjon for terrengsykling - Hedmark
Norsk Ornitologisk Forening
Norsk ornitologisk forening avd. Hedmark
Norsk Sau og Geit
Norsk Zoologisk Forening
Norskog
Riksantikvaren
Sabima
Skogforsk
Skogselskapet i Hedmark
Statens Kartverk
Statens vegvesen Region øst
Statkraft SF
Statnett SF
Statskog
Stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene
Vegdirektoratet
WWF-Norge